

Ecologisch veldonderzoek

Van Teylingenweg 198 te Kamerik

30 november 2018

Colofon

© 2018 Laneco / Initiatiefnemer(s)

Tekst en samenstelling: Ing. T. Brouwer

Tweede lezer: Ir. D. van Pijkeren

Met medewerking van: D. van Pijkeren & J. Roelofs

Projectnummer: 84.17.04

Wijze van citeren: Brouwer, T., 2018. Ecologisch veldonderzoek Van Teylingenweg 198 te Kamerik. Laneco, Ede.

Contact: Laneco
Mastbos 25
6718 HA Ede
www.laneco.nl

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Laneco noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING	5
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN	5
2	SOORTENBESCHERMING	7
3	SOORTBESCHRIJVING	9
3.1	VLEERMUIZEN.....	9
3.2	AMFIBIEEN.....	9
4	ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE	10
4.1	ONDERZOEKSVRAAG	10
4.2	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	10
4.3	ONDERZOEKSRONDES.....	11
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	12
5.1	VLEERMUIZEN.....	12
5.2	AMFIBIEEN.....	14
5.3	OVERIGE WAARNEMINGEN	15
6	CONCLUSIE EN CONSEQUENTIES	16
6.1	CONCLUSIE VLEERMUIZEN	16
6.2	CONCLUSIE AMFIBIEEN	17
6.3	OVERIGE SOORTEN	17
BIJLAGE 1	LITERATUURLIJST.....	18
BIJLAGE 2	WAARNEMINGEN OP KAART.....	19

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Aan de Van Teylingenweg 198 te Kamerik is voor de vergroting van de ligboxenstal en de realisatie van kuilplaten de uitbreiding van het bestaande bouwblok voorzien. Tevens wordt een oude schuur opgeknapt en worden twee andere oude schuren vervangen door een nieuwe schuur. Bij een in 2017 uitgevoerde quick scan flora en fauna (Van Pijkeren, 2017) is geconstateerd dat de te slopen houten schuur en de op te knappen stenen schuur binnen het plangebied mogelijk een functie hebben als verblijfplaats van gebouwbewonende vleermuizen. Tevens is het plangebied mogelijk leefgebied voor de heikikker. Laneco is gevraagd om nader onderzoek te verrichten naar het gebruik van het plangebied door deze soort(groep)en.

Ligging en globale begrenzing plangebied Van Teylingenweg 198 te Kamerik (rode lijn) en het onderzoeksgebied (gele lijn) (luchtfoto: Google Earth).

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGRENEN

Het plangebied aan de Van Teylingenweg 198 te Kamerik betreft een oud erf wat in een strook lintbebouwing is gesitueerd, middenin een oud veenontginningslandschap. Rondom de lintbebouwing zijn veel groenelementen en waterelementen aanwezig. Verder is het landschap vrij open, maar wordt afgewisseld met oude (pest)bosjes en landschapselementen.

Het plangebied zelf betreft het achtererf. Middenover het erf loopt een watergang; evenals aan de zuidzijde. Achter de woning staat een hooimijt. Verder staan enkele kleinere schuren en een nieuwe ligboxenstal op het erf.

De te slopen schuren bestaan uit een metalen romneyloods en oude vervallen houten schuur met een dak van asbestplaten. De andere schuur is een gemetselde schuur met een dakpannen dak. Net naast de ligboxenstal, achter een opslag liggen een zeer oud bosje met elzenstoven en een maalkom (vijervorm) in de bestaande watergang.

In het plangebied zijn de volgende ingrepen voorzien:

- Fase 1: Het aanleggen van kuilplaten; hiervoor wordt een groot deel van een oude maalkom gedempt;
- Fase 1: Het uitbreiden van de ligboxenstal; hiervoor wordt een deel van een oud bosje met elzenstoven verwijderd.
- Fase 2: Het renoveren van een oude schuur;
- Fase 2: Het slopen van een Romneyloods en een kleine houten schuur; ter vervanging wordt een nieuwe schuur teruggebouwd.

Overzicht van de onderzochte schuren binnen het plangebied aan de Van Teylingenweg 198 te Kamerik; te slopen houten schuur met asbestdak (links), op te knappen stenen schuur (rechts) (foto's Laneco).

2 SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Wet natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage 1

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

-
- *Soorten van de Vogelrichtlijn:*
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
 - *Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:*
Dit zijn alle soorten van bijlage IV onderdeel a van de Habitatrichtlijn inclusief het verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
 - *Nationaal beschermde soorten:*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Als een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Wet natuurbescherming. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats;
- De volksgezondheid, de openbare veiligheid in het geding is;
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Voor vogels gelden voorwaarden uit de Vogelrichtlijn:

- De volksgezondheid en de openbare veiligheid in het geding is;
- Veiligheid van het luchtverkeer in het geding is;
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

Naast beschermde dier- en plantensoorten, moet iedereen voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

3 SOORTBESCHRIJVING

3.1 VLEERMUIZEN

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die aan de hand van echolocatie hun positie bepalen. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast zijn er soorten die van beide elementen gebruik maken.

Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen enz.) of bomen (in holten, achter de bast). Een groot aantal soorten, ook soorten die 's zomers in boomholten verblijven, overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders.

Vanaf begin april komen vleermuizen te voorschijn uit hun winterverblijven, afhankelijk van het weer, de ene soort wat later dan de andere. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart in kleinere groepen. Vanaf half augustus tot september, in het paarseizoen, vallen de kraamkolonies uiteen en trekken sommige soorten vleermuizen uit hun voortplantingsgebied weg, terwijl andere soorten nooit ver vliegen tussen zomer en winter verblijf. In deze periode paren de meeste vleermuissoorten. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere (Helmer, 1988).

Omdat de soorten vaak jarenlang gebruik maken van vaste aanvliegroutes tussen verblijfsplaats en foerageergebied, kan het behoud van lijnelementen cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied.

Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

3.2 AMFIBIEËN

Amfibieën stellen een aantal eisen aan hun leefomgeving. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen hun voortplantingsplaats, meestal een poel of ondiep watertje zonder vissen, en hun landbiotoop. De meer algemene soorten stellen weinig eisen aan hun leefomgeving. Vaak is een vijver en voldoende dekking in de vorm van ruigte, struiken of een singel al genoeg.

De meer strikt beschermde soorten, zoals heikikker stellen ook strikte eisen aan hun leefomgeving. Deze eisen hebben vaak een relatie met waterkwaliteit, oppervlakte en diepte van het water en kwaliteit van het landhabitat.

4 ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE

4.1 ONDERZOEKSVRAAG

Doel van dit onderzoek is om na te gaan of de voorgenomen ingrepen gevolgen hebben voor beschermde soorten vleermuizen en heikikker. Als effecten op deze beschermde soort zodanig zijn dat belangrijke onderdelen van het leefgebied of verblijfplaatsen (indirect) verloren gaan, dan moet een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor de ingrepen worden aangevraagd.

4.2 ONDERZOEKSMETHODIEK

4.2.1 Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd met behulp van een batdetector (Petterson D240X). Batdetectors vertalen de voor mensen onhoorbare sonargeluiden van vleermuizen in hoorbare geluiden. Vleermuizen zijn op naam gebracht door interpretatie van het ritme en de klank van hun sonargeluid, gecombineerd met zichtwaarnemingen van vliegstyl en grootte. Er is gewerkt conform het protocol voor vleermuisonderzoek zoals opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB, 2017). Bijzondere waarnemingen zijn opgenomen en in batsound geanalyseerd.

Kraamseizoen

Er zijn twee volledige onderzoeksrondes uitgevoerd in het zomerseizoen van 2018 om de aanwezigheid van vliegroutes, belangrijke foerageergebieden en zomerverblijfplaatsen te onderzoeken. Omdat in de quick scan de aanwezigheid van een kraamkolonie van laatvlieger op voorhand kon worden uitgesloten, is er geen tweede avondronde uitgevoerd in de kraamperiode. De twee onderzoeksrondes betroffen een avondonderzoek en een ochtendonderzoek. De avondronde is uitgevoerd door twee personen. Omdat de meeste vleermuissoorten 's ochtends bij hun verblijfplaats zwermen is de ochtendronde uitgevoerd door één persoon. Er is gekeken naar vliegroutes, foeragerende dieren en uit- en invliegers.

Paarseizoen

Er zijn in de nazomer van 2018 twee onderzoeksrondes uitgevoerd om de aanwezigheid van vliegroutes, belangrijke foerageergebieden, paarplaatsen en winterverblijfplaatsen te onderzoeken. Eén avondronde is uitgevoerd met twee personen en de andere met één persoon.

Omdat aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen gezien de omvang en de staat van de bebouwing (vervallen, tochtig en slecht geïsoleerd) op voorhand kon worden uitgesloten, zijn er geen middernachtzwermrondes uitgevoerd.

4.2.2 Amfibieën

Heikikker

Het onderzoek naar heikikker is uitgevoerd door tijdens drie ronden in het vroege voorjaar (begin april) vanaf zonsondergang het plangebied en de omgeving te doorkruisen en in het veld te zoeken naar trekkende, roepende en parende individuen van heikikker of eiklompjes van deze soort. Deze methode sluit aan bij de methode zoals beschreven in de *Kennisdocument Heikikker* (BIJ12, 2017) en de Soortinventarisatie protocollen van het Netwerk Groene Bureaus. Verder is aanvullend tijdens overige onderzoeksrondes gezocht naar adulte en juveniele exemplaren in en rondom het plangebied om de functie als landbiotoop in beeld te brengen.

4.3 ONDERZOEKSRONDES

Datum	Start/einde	Soort/periode	Zon op/ onder	Windkracht	Temperatuur	Bijzonderheden
3 april 2018	20.30 – 22.45 uur	Heikikker/ avond	20.18 uur	0-1 Bft	12 °C	Bewolkt
6 april 2018	20.30 – 22.00 uur	Heikikker/ avond	20.23 uur	2-3 Bft	11 °C	Helder
10 april 2018	20.30 – 22.00 uur	Heikikker/ avond	20.30 uur	0-1 Bft	15 °C	Bewolkt
17 mei 2018	21.20 – 23.59 uur	Vleermuizen/ avond	21.33 uur	1-2 Bft	13 °C	Helder
27 juni 2018	2.20 – 5.20 uur	Vleermuizen/ ochtend	5.20 uur	0-1 Bft	12 °C	Helder
21 augustus 2018	22.00 – 00.10 uur	Vleermuizen/ avond	20.52 uur	windstil	19 °C	Helder
25 september 2018	20.30 – 22.45 uur	Vleermuizen/ avond	19.29 uur	0 -1 Bft	14 °C	Helder

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 VLEERMUIZEN

De waarnemingen van de zomer- en najaarsrondes naar vleermuizen zijn weergegeven op de kaarten in bijlage 2.

5.1.1 Kraamseizoen

1^e onderzoeksrunde

De eerste onderzoeksrunde op 17 mei 2018 betrof een avondonderzoek. Tijdens deze ronde zijn gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis waargenomen in en rondom het plangebied. Om 22.12, circa drie kwartier na zonsondergang, werd de eerste gewone dwergvleermuis waargenomen boven het erf. Dit dier was afkomstig van buiten het plangebied. Gedurende de hele avond foerageerden er verspreid over het erf enkele gewone dwergvleermuizen. Boven de watergang ten zuiden van de ligboxstal foerageerden twee tot drie gewone dwergvleermuizen en in het bosje en boven de watergangen ten zuiden van het plangebied foerageerden zeven tot negen gewone dwergvleermuizen. Om 23.43 werd de eerste gewone grootoorvleermuis waargenomen; dit dier foerageerde kortstondig boven het erf. Boven de watergang ten oosten van het plangebied werd ook een foeragerende gewone grootoorvleermuis waargenomen. Er zijn geen uitvliegende vleermuizen waargenomen. Tijdens de eerste onderzoeksrunde zijn geen verblijfplaatsen, vliegroutes of andere belangrijke onderdelen uit het leefgebied van vleermuizen aangetroffen.

2^e onderzoeksrunde

De tweede onderzoeksrunde op 27 juni 2018 betrof een ochtendonderzoek. Tijdens deze ronde zijn gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis waargenomen. Vanaf het begin van de ochtend foerageerden vijf tot zeven gewone dwergvleermuizen op en rondom het erf. De meeste dieren verlieten al vroeg het plangebied. Eén dier bleef lange tijd rondjes vliegen tussen de woning en de twee schuren, maar verliet om 4.35 uur ook het plangebied. Ruige dwergvleermuis werd eenmalig kort foeragerend waargenomen, maar ook dit dier verliet het plangebied. Van gewone grootoorvleermuis zijn twee foeragerende dieren waargenomen aan de noordkant van de vervallen houten schuur. De twee dieren foerageerden afwisselend op het erf en in de schuur en vlogen hierbij via het open dak en het open raam heen en weer. Om 4.40 uur vlogen de dieren de schuur in en bleven hier nog een tijd foerageren zonder hoorbare sonar. Aangezien de dieren niet meer naar buiten zijn gevlogen is vastgesteld dat de dieren een zomerverblijfplaats hebben in de houten schuur. Verblijfplaatsen van andere soorten vleermuizen zijn niet vastgesteld binnen het plangebied. Ook zijn er geen vliegroutes of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld.

5.1.2 Paarseizoen

1^e onderzoeksrunde

De eerste najaarsronde betrof een avondonderzoek op 21 augustus 2018. Tijdens deze ronde zijn gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis waargenomen. In totaal zijn er vier tot vijf foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen op en rond het erf. Gewone grootoorvleermuis is eenmalig waargenomen bij het bosje tussen de weilanden aan de oostkant van het plangebied. In het bosje ten zuiden van het plangebied zijn een foeragerende gewone dwergvleermuis en een laatvlieger waargenomen. Aan de noordkant van het plangebied vloog een gewone dwergvleermuis baltsend rond tussen de vervallen houten schuur en de boerderij ten noorden van het plangebied. Omdat het dier geen binding vertoonde met één van beide gebouwen, kon de locatie van de paarverblijfplaats niet worden vastgesteld. Aan de zuidkant van het plangebied vloog eveneens een baltsende gewone dwergvleermuis. Ook dit dier vloog rondjes, waardoor de exacte locatie van de paarverblijfplaats niet kon worden vastgesteld. Vanuit de muur aan de westkant van de vervallen schuur zat een roepende ruige dwergvleermuis, dit dier heeft hier een paarverblijfplaats. Verblijfplaatsen van andere soorten vleermuizen zijn niet vastgesteld binnen het plangebied. Ook zijn er geen vliegroutes of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld.

2^e onderzoeksrunde

De tweede najaarsronde betrof een avondonderzoek op 25 september 2018. Tijdens deze ronde zijn gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis waargenomen in en rondom het plangebied. Van gewone dwergvleermuis zijn op en rondom het erf drie tot vier foeragerende dieren waargenomen. Het baltsende dier aan de noordkant van het plangebied vertoonde nu duidelijke binding met de vervallen houten schuur; het dier riep af en toe vanuit zijn paarverblijfplaats in de schuur. Ook de paarverblijfplaats van de baltsende gewone dwergvleermuis aan de zuidkant van het plangebied kon nu worden vastgesteld. Dit dier heeft een paarverblijfplaats op de zuidwest hoek van de stenen schuur. De paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis bevond zich op dezelfde locatie als de eerste najaarsronde. Gewone grootoorvleermuis is eenmalig foeragerend waargenomen ten oosten van het vervallen houten schuur. Verblijfplaatsen van andere soorten vleermuizen zijn niet vastgesteld binnen het plangebied. Ook zijn er geen vliegroutes of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld.

5.1.3 Winterverblijfplaatsen

Gezien de staat van de gebouwen waarin verblijfplaatsen zijn vastgesteld (vervallen, tochtig en slecht geïsoleerd), is het niet aannemelijk dat de bebouwing binnen het plangebied in de winter een functie vervult als (massa) verblijfplaats voor vleermuizen.

5.1.4 Conclusie

In het plangebied zijn verblijfplaatsen van drie soorten vleermuizen vastgesteld. In de vervallen houten schuur zijn een zomerverblijfplaats van twee grootoorvleermuizen, een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis en een paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis vastgesteld. Door de voorgenomen sloop gaan deze verblijfplaatsen verloren. In de stenen schuur is een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Door het renoveren van deze schuur wordt deze verblijfplaats (tijdelijk) aangetast.

5.2 AMFIBIEËN

5.2.1 Resultaten

1^e onderzoeksronde

Tijdens de eerste onderzoeksronde op 3 april 2018 is kooractiviteit waargenomen van bruine kikker en gewone pad in de watergangen op en rondom het erf. Ook zijn er op het land enkele adulte exemplaren van bruine kikker waargenomen. Er zijn geen waarneming gedaan van heikikker.

2^e onderzoeksronde

Tijdens de tweede onderzoeksronde op 6 april 2018 is weer uitsluitend kooractiviteit waargenomen van bruine kikker en gewone pad. Van heikikker zijn geen waarnemingen gedaan.

3^e onderzoeksronde

Tijdens de derde onderzoeksronde op 10 april 2018 is kooractiviteit van bruine kikker en gewone pad waargenomen in de watergangen op en rondom het erf. Tevens zijn er in de watergangen volop kleine watersalamanders waargenomen. Heikikker is wederom niet waargenomen.

Overige rondes

Tijdens de overige onderzoekrondes zijn verspreid over het plangebied waarnemingen gedaan van bruine kikker, gewone pad, groene kikker en kleine watersalamander. Er zijn geen waarnemingen gedaan van heikikker.

5.2.2 Conclusie

Op basis van het uitgevoerde onderzoek wordt aanwezigheid van voortplantingswater of landhabitat van heikikker uitgesloten.

5.3 OVERIGE WAARNEMINGEN

Tijdens de zomerrondes zijn er vanuit een boom op het erf ten noorden van het plangebied roepende ransuilen gehoord. Aangezien er ook jongen werden gehoord, heeft de soort hier een nestlocatie.

6 CONCLUSIE EN CONSEQUENTIES

Aan de Van Teylingenweg 198 te Kamerik is de uitbreiding van het bouwblok voorzien, waarbij twee schuren worden gesloopt en een andere schuur wordt opgeknapt. Bij een verkennend onderzoek is geconcludeerd dat de te slopen houten schuur en de op te knappen stenen schuur mogelijk van belang kunnen zijn als rust- en/of voortplantingsplaats voor vleermuizen.

6.1 CONCLUSIE VLEERMUIZEN

6.1.1 *Waarnemingen*

Bij het gerichte onderzoek naar vleermuizen zijn vier soorten vleermuizen waargenomen in en rondom het plangebied: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. In de vervallen houten schuur zijn een zomerverblijfplaats van twee grootoorvleermuizen, een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis en een paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis vastgesteld. In de stenen schuur is een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Laatvlieger is uitsluitend passerende en kort foeragerend waargenomen. Er zijn geen kraamverblijfplaatsen, vliegroutes of belangrijke foerageerplaatsen in het plangebied aangetroffen. Ook vormen de opstallen gezien de staat van de gebouwen (vervallen, tochtig en slecht geïsoleerd) geen functie als (massa)winterverblijfplaats voor vleermuizen.

6.1.2 *Consequenties*

Door de voorgenomen sloop van de houten schuur worden een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis, een paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis en een zomerverblijfplaats van gewone grootoorvleermuis aangetast. Voor deze aantasting dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de provincie Utrecht en dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen.

Door de renovatie van de stenen schuur wordt een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis tijdelijk aangetast. Ook voor deze aantasting dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de provincie Utrecht en dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen.

6.2 CONCLUSIE AMFIBIEËN

6.2.1 Waarnemingen

In en rondom het plangebied zijn alleen algemeen voorkomende soorten amfibieën waargenomen zoals bruine kikker, gewone pad, groene kikker en kleine watersalamander. Aanwezigheid van voortplantingswater of landhabitat van heikikker wordt uitgesloten.

6.2.2 Consequenties

Er zijn voor amfibieën geen consequenties voor het uitvoeren van de werkzaamheden in het kader van de Wet natuurbescherming. Wel dient er bij het uitvoeren voldoende zorgvuldigheid in acht te worden genomen om doden en verwonden van dieren te voorkomen. Dit kan door werkzaamheden aan watergangen uit te voeren buiten de voortplantings- en winterperiode en rooi- en graafwerkzaamheden uit te voeren buiten de winterperiode.

6.3 OVERIGE SOORTEN

6.3.1 Waarnemingen overige soorten

Op het erf ten noorden van het plangebied is een nestlocatie van ransuil vastgesteld.

6.3.2 Conclusies

Het nest van de ransuil valt buiten de scope van de werkzaamheden. Ook vindt er geen aantasting plaats van foerageergebied van de ransuil. Er zijn ten aanzien van overige soorten geen consequenties voor het slopen van de bebouwing en het realiseren van nieuwbouw binnen het plangebied. Wel dienen de voorwaarden ten aanzien van het broedseizoen en de zorgplicht in acht te worden genomen.

BIJLAGE 1 LITERATUURLIJST

BIJ12, 2017. Kennisdocument Heikikker *Rana arvalis* versie 1.0, juli 2017.

Helmer, W., Limpens, H.J.G.A. en Bongers, W., 1e versie 1988. Handleiding voor het inventariseren en determineren van Nederlandse vleermuissoorten met behulp van bat-detectors. Stichting vleermuis-onderzoek (dr. L. Bels stichting).

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl.

Pijkeren, D. van, 2017. Quick scan flora en fauna Van Teylingenweg 198 te Kamerik. Laneco, Ede.

Netwerk Groene Bureaus, GAN, 2017. Vleermuisprotocol.

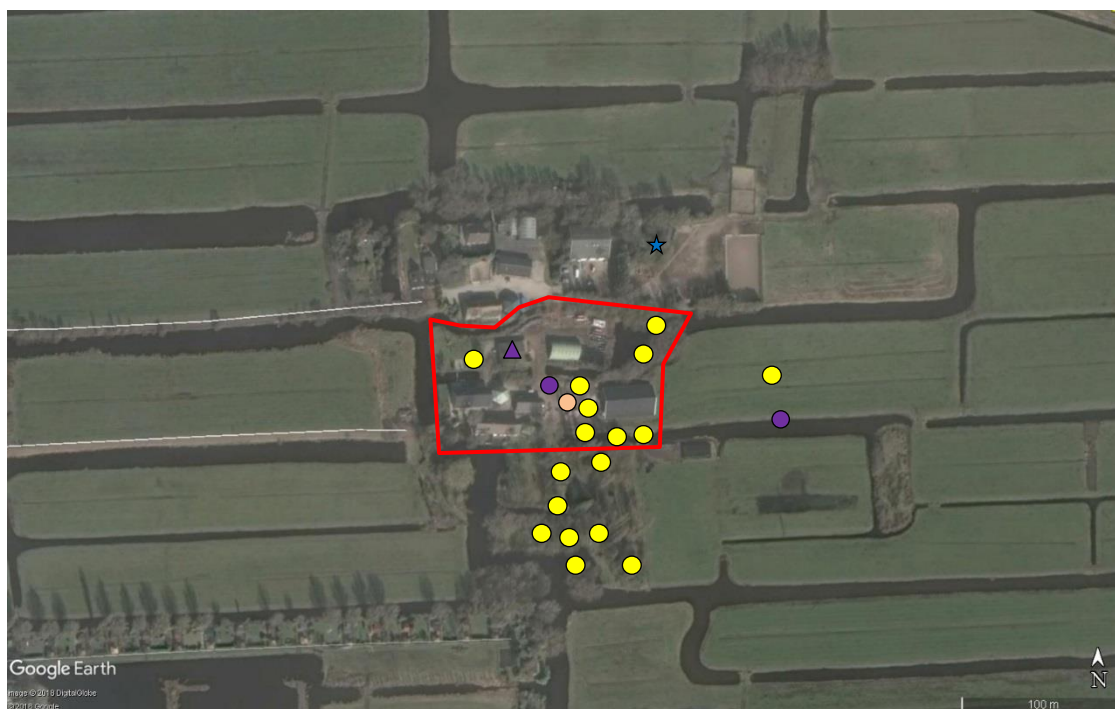
Websites:

www.vleermuis.net

www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren

BIJLAGE 2 WAARNEMINGEN OP KAART

Waarnemingen Van Teylingenweg 198 te Kamerik
Zomer 2018

Plangebied

- Gewone dwergvleermuis - foeragerend/passierend
- Gewone grootoorvleermuis – foeragerend/passierend
- Gewone grootoorvleermuis – zomerverblijfplaats
- Ruige dwergvleermuis – foeragerend/passierend
- Ransuil

Waarnemingen Van Teylingenweg 198 te Kamerik
Najaar 2018

 Plangebied

- Gewone dwergvleermuis – foeragerend/passierend
- Gewone dwergvleermuis – paarverblijfplaats
- Gewone grootoorvleermuis – foeragerend/passierend
- Laatvlieger – foeragerend/passierend
- Ruige dwergvleermuis – foeragerend/passierend
- Ruige dwergvleermuis – paarverblijfplaats